

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm.) — Oglasi trgovcev in obrtnikov po 40 cent. osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po 1. —, oglasi denarnih zavodov po 1.2. — Mali oglasi po 20 cent. beseda, najmanj pa 1.2. — Oglasi, naročena in reklamacije se pošiljajo izključno upravi "Edinosti", v Trstu, ulica sv. Franciška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Pridi zmagi pravice!

Spričo splošnega razburjenja v vsej italijanski javnosti in zgražanja v vsem civiliziranem svetu radi umorstva poslanca Matteottija, zavrača rimski list "Nuovo Paese" obtožbe od opozicijskih strani proti sedanjemu režimu tako-le:

"S takimi obtožbami, ki so žalostno prošle v politični zgodovini naše dežele, se prekoračajo meje zločina na Matteottiju z namenom, da bi se preiskava in kazni raztegnila na celo vrsto dejanj, ki po velikem delu spadajo k politiki in revoluciji. Z zadnjim zločinom se hoče torej napraviti proces fašistovski revoluciji. V tem pogledu ni nikakega dvoma več. Toda: kakšna revolucionarna vlada je še kedaj dopustila slične procese? To, kar nima prejuda v zgodovini, je nezmisljen položaj vlade, ki naj bi brezbrizno gledala na prizor procesa, naperjenega proti nje pristajšem, nje zaupnikom, nje članom, obdolženim zaročite za izvajanje zločinov. Obdolžitev je to, ki bi se — s strogo jurističnega stališča — mogla raztegniti na vse fašistovske gibanje. Čas je, da vprašamo, ali je vlada naše dežele še vlada pohoda na Rim, in: ali ne bi revolucija črnila sraj, proti katerim ni nikdo poizkušal borbe, končala z žalostnim samomorom?"

Na ta izvajanja v listu "Nuovo Paese" odgovarja glasilo poadriških Nemcev "Der Landsmann":

"Ta govor ni dvoumen. Tu se odkrito poziva vlada, naj zaustavi roko pravice in naj jo ovira na vršenju svoje dolžnosti. To je poizkus, da bi se s plašcem nasilnega prava revolucije zakril grozni zločin na Matteottiju in tudi prejšnja zločina iste zloga, iste priprave in enakega dogovora. Zanimivo je, da v rimskih krogih smatrajo Rossija, bivšega načelnika tiskovnega urada ministrskega predsednika, kot pisca članka v listu "Nuovo Paese". Rossi se je sam stavil sodišču na razpolago. Obdolžen je, da je bil glavni kolovodja zarote."

Dalje piše nemško glasilo: "Nasproti tem, očitno izraženim poizkusom, da bi zaustavljali pravico na nje neizprosno pohodu — ki se ga more pač ovirati, ne pa zaustaviti — je pač opravičeno vprašanje, ali se beseda Mussolinija, da se izvede pravica brezobzirno, res spremeni v dejanje? Na njegovi volji, da bo besedi sledilo dejanje, ne dvomimo. Njegove izjave so prenenopomembne in soglašajo tudi z vsem javnim mnenjem Italije, ki ne želi in ne hrepeni po nič drugem, nego po izključnem gospodstvu zakona, pravičnosti, pod katerim so enaki vsi državljani! Kajti le na tem se moreta utemeljiti trajen mir in zdrav razvoj."

Odgovor, ki ga je dalo nemško glasilo listu "Nuovo Paese", je utemeljen neoporečno. Vprašanje sedanjega trenutka je torej: ali se bo postopalo proti vsakemu krivcu na umorstvu Matteottija, ali bodo kaznovani po zakonu vsi brez ozira na njih dosednji položaj, ali kako protekcijsko?

To vprašanje je resno, ker njegova rešitev pomeni začetek novih razvojev v dobri ali slabi smeri. Vplivni možje, visoki funkcionarji fašistovske stranke, uradniki iz prvih vladnih krogov so že v preiskavi, ker so obdolženi nagovarjanja k umorstvu Matteottija, ali pa, da so sli morilec na roko. Ali zmagava pravica z vso svojo ostrnostjo, ki ne kloni pred političnimi vplivi? Mussolini je v javni seji zbornice na to vprašanje, ki ga javno mnenje Italije stavlja vladi, odgovoril v pritrdilnem smislu, jasno in nedvoumno. Izjavil je, da bo neprizanesljivi pravici odprta svobodna pot ter da bodo kaznovani vsi krivci! Ta izjava, ki jo podkreplja imenovanje Federzonija za ministra za notranje stvari — pa naj je prišlo do tega imenovanja kakorkoli — je pripomogla, da se je javnost začela nekoliko pomirjati.

Ali se pa to vprašanje, ki visi kot Damoklejev meč nad notranjim mirom Italije, res reši v pritrdilnem smislu? Ali se posreči Mussoliniju, da nadvlada nad vplivom tiste skupine v fašizmu, ki hoče vlado in razvoj ljudstva naslanjati na nasilje in politično umorstvo, mesto da bi v pravičnosti in umerjeni svobodi videla edino trajno podlago za državo? Saj je bilo načelo iustitia fundamentum regnorum — vir moči in veličine rimskega naroda! Ali se posreči Mussoliniju, da odpre pot razvoju miru in dela, kakor je bil to obljubil kmalu po volitvah? Kako opravičeno je to vprašanje, izhaja tudi iz gori navedenih izjav v rimskem listu "Nuovo Paese". To so izjave, ki kažejo, da ne soglašajo vsakdo z izjavo Mussolinija, da bo pravica napram vsem! Saj se izjave v rimskem listu nanašajo na namen preiskovalnega sodnika, da proti poznanim obdolžencem v Matteottijevem procesu dvigne obtožbo tudi radi kompote, medsebojnega dogovora.

To prizadevanje, da bi se zaustavila roka pravice, če že ne kar v začetku, pa vsaj na pol poti, je očiten upor proti načelu: enaka pravica za vse! Kdor je zagrešil kaznivno dejanje, bodi kaznovan brez vsakega ozira, kdo je in kateri stranki pripada! Ono prizadevanje pa gre za to, da ne bi vsi krivci prišli v roko pravice, za tiste pa, ki so jih že zalotili, naj bi se skrivala skrčila čim najbolj! Sedaj se vršijo po vsej državi druga za drugo — od strani obeh zbornic, raznih organizacij in korporacij in v javnih glasilih — izjave solidarnosti in priznavanja načelniku sedanje vlade. Če je tem izja-

vam namen, da pomirijo javno mnenje, posebno pa, če naj pomenijo zagotovilo, da bo pravica mogla povsem neovirano izvršiti svoje delo proti vsem krivcem, materialnim in moralnim — potem je to prav in v redu.

Zato pravimo tudi mi: vsa dežela, vsa javnost, vse, kar je poštenega in državi, naj bo solidarno z Mussolinijem in naj ga podpira, da bo mogel v polni meri izpolniti obljube in zagotovila, ki jih je podal v zbornici z ozirom na zasledovanje vseh

Žalna manifestacija za posl. Matteottijem

Po vsej Italiji bo počivalo delo 10 minut - Sestanek poslancev opozicijskih strank

RIM, 26. Prvi in gotovo tudi najbolj učinkovit protest opozicije proti umoru Matteottija in proti sedanjemu režimu je bil sklep opozicijskih poslancev, da se opozicija ne bo udeleževala sej parlamenta, dokler vlada ne razjasni umora Matteottija. Zaenkrat se opozicija še ne bo bavila z vprašanjem, ali naj se preklicata sklep, ker je zasedanje zbornice odgojeno in je bržkone še daleč čas, ko se zbornica spet skliče.

Toda komunisti, ki so pozneje izstopili iz opozicijskega bloka, se niso zadovoljili s tem sklepom in so hoteli, da se na vsak način proglasi splošna stavka. Tej zahtevi se je uprla vsa ostala opozicija, torej tudi socialisti sami. Komunisti so res proglasili stavko za ponedeljek 16. t. m., ki pa se je izjalovila.

Ker ni hotela opozicija prevzeti težke odgovornosti za dalekosežne posledice, ki bi jih imela proglasitev splošne stavke, proti kateri bi vlada nastopila brezobzirno, se je odločila za drugačen protest, ki pravzaprav nima lica pravega protesta, t. j. za nekako žalno manifestacijo. Generalna delavska zveza je izdala proglas, v katerem pozivlja vse delavstvo, naj se jutri, v petek, ob 10. uri vzdrži tekmo 10 minut dela. Za nameščence pri tramvaju in drugih javnih podjetjih velja odmor le 2 minut. Med tem odmorom naj delavstvo zbere svoje misli in "naj se spomni mučenika njihovih zahtev ter naj vestno napravi sklep, da bo sledilo njegovemu zgledu v hudem, toda vztrajnem boju za dosego svobode in z njo povzdige proletarijata".

Zveza industrialcev je razposlala svojim podrejenim organizacijam brzojavko, v kateri pravi, da se pridružuje manifestaciji delavstva, v kolikor predstavlja 10-minutni odmor skupno žalno manifestacijo.

Vlada je s svoje strani dala policiji nalog, da poskrbi, da ne pride do kakih incidentov. V ta namen bodo zastražene vse večje tovarne. Poleg tega je vlada izdala stroga navodila, da se manifestacija delavstva ne krši.

Sestanek opozicije

Moč opozicije očitno narašča. Gotovo niti največjim optimistom izmed socialističnih voditeljev se ni pred mesecem dni ni sanjalo, da bodo mogli socialisti po tolikih izjavljenih stvarkah v tako kratkem času zopet diktirati delavstvu vsaj odmor 10 minut, ne da bi se jim bilo treba bati grožnje fašizma. Kako se razlikuje ton, v katerem je polemiziral Mussolini med govorom v senatu z opozicijo, od tona, v katerem je govoril zadnjič v zbornici!

Vpliv opozicije na razvoj državnega življenja se vedno bolj čuti; a z vplivom raste tudi odgovornost. Radi tega ne pričakujejo v političnih krogih nikakega iznenadenja od jutrišnjega sestanka opozicije. Sestanek opozicijskega bloka je sklican za 16. uro. Sestanka se bodo udeležili maksimalisti, unitarci, popolari, ustavna in demokratska opozicija ter republikanci. Na sestanku bo prečitana izjava o stališču opozicije z ozirom na sedanjí politični položaj. Izjavo so sporadumno sestavili zastopniki posameznih opozicijskih skupin: on. iupini, Turati, Nobili, Conti, Gronchi, di Cesarò in Amendola. Vsebinska izjava ni še natančno znana; vendar pa je gotovo, da ni sestavljena v ostrem tonu. Vsebovala bo predvsem zahtevo, da neha režim nezakonitosti; izjava se bavi tudi z nalogom vojske in sodstva. Poleg tega bo opozicija bržkone zahtevala, da se razpusti državna milica.

Priloge za predsedniške volitve v Ameriki

Krvavi izgredi. WASHINGTON, 26. Senator Walsh, predsednik komisije za preiskavo zaradi petrolejskega škandala, je bil imenovan za predsednika občnega zbora demokratske stranke. Na zborovanju te stranke so bili predloženi razni kandidati za predsedniško mesto. Ko so bile označene nekatere osebe, ki so nasprotno gibanju Ku-Klux-Klan, so nastali silni izgredi, pri katerih se je streljalo. Mnogo odposlancev stranke je bilo težko ranjenih.

Anglo-ruska pogajanja

MOSKVA, 26. Joffe je bil imenovan za člana sovjetskega odposlanstva, ki vodi pogajanja z Anglijo.

Prvi turški poslanik v Varšavi

VARŠAVA, 26. Ibrahim Talgi, prvi turški poslanik pri poljski vladi, je predložil danes predsedniku poljske republike svoja poverljiva pisma.

Polom velike dunajske banke

DUNAJ, 26. Banka "Allgemeine Depositen Bank" je ustavila plačila, ker je konsorcij petih velikih dunajskih bank, ki je svoječasto

krivcev, pa ne le na umorstvu poslanca Matteottija, marveč tudi na prejšnjih sličnih zločinih! Čista naj bo državna uprava in čisto naj bo javno življenje v vseh svojih razrastkih. To bo popolna zmagava pravice, ki prinese pomirjenje duhov in zdravo življenje v vseh delih države! Politični in strankarski boji naj se navedejo na normalne tire zakonitosti, da ne bo njih delo razvedalno in razjedajoče temelje državnega življenja, marveč tvorilo, konstruktivno tekmovanje.

Takoj po otvoritvi sestanka se bo vršila proslava Matteottijevega spomina. Bržkone se bo za vsako parlamentarno skupino po en poslanec poklonil spomenu pokojnega Matteottija.

Senat izrazil zaupanje vlade

RIM, 26. Senator Melodia je predložil dnevni red, s katerim izraža senat popolno zaupanje vladi. Predlog je bil sprejet z 252 proti 225 glasovom. 21 senatorjev se je vzdržalo glasovanja.

Inozemski glasovi o Mussolinijevem govoru

LONDON, 26. Zanimive so pripombe rimskega dopisnika lista "Times" k Mussolinijevemu govoru. Med drugim piše list: Prvič po pohodu nad Rim se je zgodilo, da je senat skoro hladno sprejel Mussolinija, ko je imel toliko pričakovani govor, in ni moglo reči, da je premagal to hladnost. Tristo senatorjev, ki so bili navzočni, so poslušali govor tako mirno, da se jim je na licih brala indiferentnost. Mussolini se je skušal na vse načine prilagoditi ter omejiti odmeve umora Matteottija in jih ločiti od političnih učinkov. To je bila težka naloga, ki je zahtevala ponizjavo, katero je tuje Mussolinijevu značju. V resnici, govor je razkril stari ponos, ki je v prošlosti dovedel Mussolinija do tolikih besednih prenapetosti; obstoji še edino upanje, da bo učinek govora na občinstvo boljši kakor je bil na senat. Pomanjkljivosti govora so očitne. Res je sicer, da je Mussolini storil mnogo za povrnitev k normalnosti, toda njegov pregled o prošlosti je prenašal, da bi bil iskren. Nižje nadaljuje list: "Medtem ko so v govoru gotove oznake o močnem stremljenju za sodelovanjem in strogi prenosni vlade, se vlada v resnici ni umaknila niti za ped. Posebno ponesrečen je stavek, o katerem se zdi, da hoče povedati, da ne more Mussolini več disciplinirati fašistov v severni Italiji."

"Daily Express" pravi, da je govor zelo reven. "Daily Telegraph" pa zelo hvali govor. "Westminster Gazette" piše: "Mussolini mora dokazati, da on ni bil odgovoren za delovanje tolpe zločincev, ki so škodovali njemu in državi."

Demonstracije v Toulonu radi umora Matteottija

TOULON, 26. Sinoči so sklicali socialisti in komunisti sestanek, da protestirajo proti umoru Matteottija. Po sestanku so skušali nekateri organizirati demonstracije pred italijanskim konzulatom. Demonstranti so razgrajali po vsem mestu, tako pred policijo, trgovsko zbornico in pred prefekturo. Prišlo je na več krajih do spopada. Policija je aretirala 10 oseb, 4 je zopet izpustila.

Pariški občinski svet izrazil sožalje Matteottijevi ženi

PARIZ, 26. Tukajšnji občinski svet je večeraj odobril predlog, da se odpošlje Matteottijevi ženi naslednja brzojavka: Občinski svet, ki graja vse politične zločine, naj si bodo kakršnikoli, pošilja Matteottijevi gospi svoje globoke simpatije. Prefekt seineskega okrožja je iz mednarodnih ozirov nastopil proti odobritvi tega predloga.

Izžrebanje številke tombole v prid bolnišnici v Avellino in Girgenti

RIM, 26. Danes popoldne so bile izžrebane številke tombole v prid mestnih bolnišnic v Avellino in Girgenti. Izžrebane so bile sledeče številke: 90, 88, 67, 56, 62, 34, 74, 84, 68, 82, 52, 29, 58, 60, 66, 23, 16, 12, 40, 83, 49, 14, 11, 45, 38, 72, 28, 1, 24, 50, 15, 32, 25, 17, 6, 35, 33, 10, 43, 63, 18, 70, 30, 13, 76.

Amerika in medzavezniška konferenca

WASHINGTON, 26. Poslanik Zedinjenih držav v Londonu Kellog je bil imenovan za zastopnika Zedinjenih držav na prihodnji konferenci ministrskih predsednikov zaveznikih držav. Neko sporočilo, ki ga je izdala Bela hiša, pravi, da se Kellog udeležil konference z nalogom, da bo razpravjal o vprašanjih, ki se tičejo interesov Zedinjenih držav in da bo drugim državam na razpolago z informacijami. Poslaniku bo dodeljen polkovnik Logan.

Sestanek predstavnikov vseh nemških držav za proučitev odškodninskega vprašanja

BERLIN, 26. Kancelar je sklical v Berlin vse predstavnike in ministrske predstavnike posameznih nemških držav na konferenco dne 3. julija. Na konferenci bodo v prvi vrsti razpravljali o odškodninskem vprašanju.

Italijansko-jugoslovenski Incident pri Rakeku

Listi odobravajo strogo vlado v preiskavi

BEOGRAD, 26. (A) Listi vseh strank obširno razpravljajo o incidentih na italijansko-jugoslovenski meji ter odobravajo zadržanje vlade, ki gre za to, da se ugotovi odgovornost in kaznujejo krivci. Naglašajo se, da so se dogodili omenjeni incidenti na mestu, kjer meja ni še določena in da so bili brezdvomno povzročeni toliko z italijanske kolikor z jugoslovenske strani po ljudeh, ki hočejo kvartir odnosaje med obema vladama. List "Vreme" piše: "Naj bodo krivci katerikoli, te incidente je treba globoko obžalovati. Prvi koraki beogradske vlade dokazujejo, da je vlada položaj presojala s pravega stališča." Drugi listi zahtevajo, naj se krivci napada strogo kaznujejo, ter menijo, da ti obžalovanja vredni incidenti ne morejo spreminiti odnosajev medsebojnega prijateljstva in zaupanja, ki obstojajo sedaj med obema državama.

Incident poravnau

LJUBLJANA, 26. Tu sem je prispel načelnik sekcije javnega varstva v notranjem ministrstvu Lazić radi incidenta pri Rakeku. Po izjavi zunanjega ministra dr. Ninčiča se smatra, da je incident poravnau.

Pašić dobi mandat za volilno vlado?

BEOGRAD, 26. V političnih krogih kroži vest, da je mislija notranjega ministra dr. Srškića pri kralju na Bledu imela popoln uspeh in da dobi Pašić mandat za volilno vlado. Govori se, da odpotuje Pašić v najkrajšem času na Bled, da predloži kralju ukaz o razpustu narodne skupščine in razpisu novih volitev.

Opozicija pa ne verjame, da je dosegel dr. Srškić tako popoln uspeh pri kralju. V zadnjem času je opozicija pričela razširjati vesti o razdoru v radikalni stranki; med Pašićem in predsednikom narodne skupščine Jovanovićem da so se pojavila huda nasprotstva. Radikali pa odločno zanikajo te vesti, češ da vlada v radikalni stranki popolna enotnost.

Zaključitev konference donavske komisije

BEOGRAD, 26. Danes je bila posebna seja donavske komisije v Beogradu. Avstrijski delegat in predsednik komisije Buckeisen je protestiral proti taksam, katere sta naložili jugoslovenska in rumunska vlada na donavsko plovidbo. Temu protestu se je pridružil tudi češkoslovaški delegat Müller. Končno je bilo sklenjeno, da prouči rumunski delegat vso zadevo in da o nji poroča. Nato je jugoslovenski delegat kapitan Vilfan predlagal, naj bi se vršila prihodnja seja komisije v Münchnu, da bi mogli pri tem člani komisije pregledati dela na Donavi na Bavarskem. Komisija pa ni sprejela predloga, ampak je sklenila, da se skliče prihodnja seja v Bratislavo, kjer je stalni sedež komisije. S tem se je zasedanje komisije zaključilo; delegati so odpotovali še noč iz Beograda.

Tudi "Sušački Novi list" ustavljen

SUSAČ, 26. "Sušački Novi list", ki je pričel izhajati mesto ustavljenega "Novega lista", je vlada ustavila z motivacijo, da je izdajatelj lista isti kakor pri "Novem listu". Izdajatelj je vložil protest proti prepovedi.

"Narodni Dnevnik" prične zopet izhajati

LJUBLJANA, 26. Jutri ob 17. uri prične zopet izhajati "Narodni Dnevnik" kot polpoldanski list. Konsorcij lista ostane isti.

Opozicija v senatu

Poleg velikega govora, ki ga je imel v rimskem senatu Mussolini, spada med največje politične govore zadnjega časa brez dvoma tudi govor senatorja Albertinija, v katerem je orisal položaj v Italiji s stališča ustavne opozicije. V naslednjem podajamo najvažnejša mesta iz tega govora načelnega protivnika sedanjega režima v italijanski gornji zbornici.

Senator Albertini je predvsem ugotovil, da je on glede notranje politike sedanje vlade odločen opozicionalec. Kronske govor — je izjavjal dalje — obsoja zelo strogo preteklost in slika sedanjí položaj v samih rožičastih barvah. Vsa nadaljnja izvajanja Albertinijevega govora so posvečena kritiki fašistovskega režima. Senator Albertini pravi, da je dal fašistovski režim Italiji le navidezen red: ustavil je stavke, vzpostavil red v javnih in zasebnih podjetjih, rešil je razna finančna vprašanja itd. Toda naloga nove vlade je bila mnogo večja: fašizem bi moral rešiti tudi politično-moralno vprašanje. To pa se mu ni posrečilo. Mussolini in njegovi pristajači so imeli ob izbruhu revolucije dve poti: ali nastopiti temeljito proti ustavi ali pa pustiti monarhijo in ustavo nedotaknjeno. Odločili so se za to poslednjo pot, kar je treba odobravati. Ko pa se je fašizem odločil, je moral tudi slediti poti, ki jo je izbral. Tega ne dela. V dokaz navaja senator Albertini sledečo Mussolinijevo izjavo od 28. marca t. l.: "Smatram — in to je treba zakričati, da bodo slišali vsi: če bo jutri potrebno storiti to, kar nismo storili, da bomo storili." To pomeni, da se je izvršila revolucija in da se ta revolucija nadaljuje.

Senator Albertini se vprašuje dalje, kaj pomenijo sledeče besede, ki jih je izgovoril ministrski predsednik v zbornici 7. tm.: "Treba je vedeti, ali bodo naše občutljivosti, ki so zelo razpaljene — in to dokazuje, da je revolucija bila in da je revolucija nadaljuje, kar dokazuje sicer tudi cgenj naših strasti — ali bodo te občutljivosti dopuščale, da bo mogel parlament delovati."

Te in druge grožnje so naperjene proti duhu in besedi ustave. Tudi ni nikakega upanja, da bi se mogel položaj zboljšati, dokler se ne spremeni sistem, t. j. dokler se ne spremeni dvoličnost današnjega režima, ki stoji z eno nogo na ustavi, z drugo pa na revoluciji. Ta položaj povzroča, da Italijani več ne vedo, kje so meje njihovih pravic in njihovih dolžnosti.

Pokojni poslanec Matteotti je rekel v svojem govoru, ki ga je stal življenje, da se sedanja vlada ne čuti niti vezano po izidu zadnjih volitev. Fašizem da bi se držal na vladi, tudi če bi doživel pri volitvah neuspeh. Večina je odgovorila na ta izvajanja s hrupnim "da" in ministrski predsednik je pritrdjeval. Ta "da" in pritrdjevanje ministrskega predsednika je najbolje spricevalo o nezakonitosti sedanjega položaja, ki se lahko označi tako-le: ako bi dežela pritrdjevala, bi vzel fašizem to na znanje, ako ne, pa ima na razpolago strankarsko milico, ki se rekrutira iz ene same stranke in ki ni priselga zvestoba kralju, a se kljub temu vzdržuje na državne stroške.

Toda razprava o tem je pravzaprav brezpredmetna, ker je dobila sedanja vlada voliko večino. Noče preiskovati, kakšen pomen ima ta pritrditev dežele, pač pa mora obtožiti politično formulo, po kateri naj bi bila ena stranka in en mož edina rešitelja dežele, ki odkrepta vsem drugim pravico, da bi se jima protivili in skušali priti na njih mesto. Takšen položaj, naj bo še tako sijalen, je prava ječa italijanske zavesti, ki jo odklanjajo vsi, ki ljubijo svobodo kakor svoje življenje.

Ako je taka podlaga političnega življenja, kaj naj se reče o delovanju vlade? Tudi glede te točke je rekel senator Albertini, da je red le navidezen. To dokazuje dolga vrsta nasilij in pa dejstvo, da so ostali storitveji nekanonizirani. Sedanjí navidezni red ne pomeni, da je bil vzpostavljen ugled države, temveč je ta red izsiljen z najponiževalnejšimi merami, ki jih ukrepanje neodgovornih elementov proti vsakomur, ki bi ne hotel odobravati, kar se godi bodisi v središču bodisi na periferiji. On je skušal, da bi razumel sedanjó formulo in našel njeno jedro, toda mora priznati da ga — kakor Benedetto Croce — ni mogel najti. Ako bi se pa strogo izvajal zakon, bi se pokazalo, da je pravica opozicije nepremagljiva. V sedanjih razmerah pa more biti le opozicija za okrazek, ki naj dokazuje, da gre vse po ustavnem redu. Večina edina pa je v posesti resnice, edina ona ljubi domovino in more spoznati, kateri so njeni pravi interesi. V takem prepričanju so se nekateri ljudje polastili javnih uradov, da se na ta način z nedovoljenimi sredstvi polastijo častnih mest in materialnih dobikov.

V nadaljevanju je navedel senator Albertini brzojavko, ki jo je prejel Mussolini 28. novembra 1923. iz Neapolja in ki pravi: "Stiriso častnikov milice, ki so pripravljani ubijati in umirati za domovino in fašizem, pošiljajo vmiir nove Italije svoj grozni 'A noi!' Prvi podpisnik te brzojavke je bil general De Bono, glavni ravnatelj javnega varstva.

Zločini prevratnih elementov ne morejo opravičiti sedanjih razmer, kajti čim bolj se potiska na desno, tem bolj sili odpor na levo. Že zadnje volitve so dale o tem razne dokaze. Zato je potrebna temeljita normalizacija sedanjih razmer. Predpogoj za tako normalizacijo je popolna ločitev zakonodajne, izvršilne in sodne oblasti. Pozdravlja, da je Mussolinijeva vlada izjavila, da se v bodoče ne bo več posluževala kr. odlokov. Ako bi bil imel parlament svobodo do razprave o vseh vprašanjih, bi gotovo ne bilo prišlo do škandalov, kakršne je doživela Italija. Res je, da zahteva normalizacija pokorščino s strani državljanov, toda obenem zahteva tudi, da mora vlada s svojim delovanjem po pokorščino zaslužiti. Poleg zunanjega prisiljenega reda na javnih trgih je potreben tudi notranji red italijanske duše.

Zadnje fašistovske manifestacije v Bolonji, na katerih se je grozilo s fašistovskimi manipulacijami, ki bi hoteli nastopiti proti fašizmu in Mussoliniju, dokazujejo, da imajo tisti, ki prihajajo s takimi grožnjami, še dolgo pot, preden se povrnejo k ustavnosti. Kdor pa zares ljubi domovino — je zaključil senator Albertini — kdor ji zna služiti, kdor ji služi jaz v največjem trpljenju, se bo vedno rad poklonil pred njim, ki vzpostavi resnično svobodo, kakor je rečeno v kronske govoru, katera pa ne more biti druga nego svoboda, vsa svoboda, ki jo dovoljuje ustava.

Spominjajte se ob vsaki priliki "Dijaške Maticе"

DNEVNE VESTI

MATTEOTTI!

Čudna se bo zdelo čitateljem beseda, ki jo je nekoč izgovoril umorjen poštenjak in neustrašni borec za svoja politična in socialna naziranja: »Lmeti moramo pogum za bojazljivost!« S svojim udeleževanjem, ko so prišli hudi časi nasilstva proti njegovi stranki, je pokazal Matteotti, kako je treba razumeti ta njegov izrek. Izdal je parolo, naj se proti nasilstvu ne postavljajo nasilstva. Srečoval je, naj se ne doprinašajo žrtve brez koristi! Ni hotel, da bi stranka svoje »brezimenne« gonila v klavnicu. Zdelo se mu je nevedno socializma, če bi svoje pristaje v malih krajih pozival k odporu, pri čemer bi junštvo »nepoznanec« igralo le dekorativno vlogo. V Matteottiju je bilo velikansko čustvo odgovornosti in tako globok smisel za resničnost, da se je vse, kar je bilo fraza in poza, umakalo pred luč njegove osebnosti. Matteotti ni bil mož velikih besed in se niti sam ni zavedal, da je mož velikih dejanj. Kakor mu je bilo samoobsebi razumljivo, da mora preprečiti, da ne bi kako nepremišljeno, četudi opravičeno zavalovanje ogorčenja izročilo delavce brezkoristno pod nož, istetako samoobsebi razumljivo mu je bilo, da je samega sebe, premišljeno, zavestno, odprtega očesa izlagal smrti. Samoobsebi razumljivo mu je bilo, da je kot tajnik stranke in parlamentarec vršil ogromno sveto dela ter da je v boju zavzemal mesto v prvi vrsti, od katerega ga je ločila smrt od sovražne roke. Kdor je videl njegov dejni nasmeš, ki je zakrival resne poteze v njegovega obrazu, ni mogel misliti, da prvi v neogibno pogubo. Matteotti pa je vedel to. Pred malo tedni je menil, da se morajo doprinasati žrtve. Rekel je to v takem tonu in izrazu, da je bila opravičena bojazen za njegovo življenje. Vedel je, da ima fašizem materialno moč in moralno moč, da ga odstrani. To pa ga ni plašilo, da bi odnehal od svojega dela tožitelja proti režimu. Tako je bil Matteotti drevo, določeno za posekanje. Ta mož je sel odprtega očesa v smrt kot mož, ki je videl pred seboj svojo golgot. Ne smemo pa misliti, da ni imel na svojem potu na Golgoti svojo Olsko goro. Bil je kakor usvarjen za življenje. Imel je mladost in zdravje, srečno rodbinsko življenje, vnanje bogastvo, predvsem pa notranje bogastvo sprejemljivo in dobrotne duše. Kako naj bi ne imel trenutkov, ko mu je bilo tesno kakor Kristu na Olski gori, ko se mu je zdel kelih pregreh. Vse to življenje, ta mladost, ta sila se je morala vzpenjati v njem. Toda žena njegova v svojem strahu ga je vedno svarila, da ne nekoliko bolj previden v boju. Matteotti pa je pač svaril druge, naj imajo pogum za bojazljivost, za samega sebe pa ni poznal tega poguma...

Tako karakteristiko Matteottija podaja Oda Olberg v »Arbeiter-Zeitung«. Zdelo se nam je umestno, da jo posnamemo tu kot zgled raznim ljudskim tribunom, ki kaj radi mečejo kamen in potem skrivajo roko, ki radi zažigajo plamene, pri katerih naj si smodijo prste — drugi!

Proslava spomina poslanca Matteottija. Zvezna delavska zbornica v Trstu je dala najlepši po mestu črnoobrobjen letake, v katerih se pozivljajo delavstvo, naj proslavi spomin poslanca Matteottija s tem, da danes, 27. t. m., prekine delo v vseh javnih in zasebnih podjetjih za 10 minut; tramvajski uslužbenci naj se vzdrižijo dela samo dve minuti. Nameščencem državnih javnih podjetij ni treba prekiniti dela. Delo se ustavi ob 10. uri zjutraj. V proslavi se tudi pozivljajo delavstvo, naj se zopet povrne v svoje stare sindikalne organizacije, kar je neobhodno potrebno za njih rešitev. Dalje se priporoča delavstvu, naj se pri omenjeni manifestaciji drži stroge discipline.

Zahvala. Iz Rojana nam pišejo: »Dne 15. junija se je vršilo v rojanski cerkvi prvo sv. obhajilo slovenskih otrok. Ob tej priliki je pokazala rojanska Marijina družba veliko požrtvovalnost najprej z razdelitvijo lepih darov in potem z veselico, ki jo je priredila povodom te slovesnosti, ter končno s postrežbo prvobohajancev s slaščicami in malinovcem. Posebna zahvala gre tudi g. voditelju Musizzi in katehetu g. Coku.

Iz Sv. Križa. Kakor vsako leto, bo tudi letos na praznik sv. Petra in Pavla, t. j. na 29. t. m. velika običajna procesija z domačo godbo in cerkvenim pevskim zborom, kateri — se zdi — je danes najmočnejši v tržaški okolici.

Ker pade letos ta praznik na nedeljo, se predvideva obilna udeležba iz vseh krajev. Za okrepčilo bo vsestransko preskrbljeno. Ravnotako z izbornimi vinsko kapljico priznanega domačega pridelka.

Društvene vesti

Vrdelski Sokol. Danes zvečer ob 9. uri odborova seja.

Solsko društvo, podružnica pri Sv. Ivanu je prejela naznanilo tudi iz daljne letre, da se tudi od tam udeležijo vrtno veselice, ki se bo vršila v nedeljo, 6. julija t. l. na vrtu Narodna v korist refekcije otroškega vrta. Toliko več se upa od strani domačinov, da ne bodo pozabili storiti svoje dolžnosti. Brat pokojnega pesnika Karel Kocijančič, kovač v Kanalu, ki je koval konjska kopita, je vzkliznil svojim znancom, ki so ga vsi potrti obiskali na smrtni postelji: »Moje pogum! Sicer nas je malo, ali kar nas je, bodimo trdni!

M. D. P. - Sv. Jakob. Danes, v petek, odborova seja ob 20.30. — Predsednik.

Z. M. D. Jutri, točno ob 8. zvečer, važna odborova seja. Prosim točnost in polnoštevilnost vseh odbornikov. — Predsednik.

Iz tržaškega življenja

Usodepolna nesreča. - Mesto matka, ustrelil otroka. Tragično naključje je zakrivilo strašno nesrečo, ki se je pripetila včeraj popoldne pri Sv. M. Magdaleni sp. in ki je zahtevala mlado človeško življenje. Neki mladenič je pri zalezovanju mačka padel z nabasano puško in strel je smrtno ranil komaj petletnega dečka.

Neprostovoljni morilec je 20-letni voznik Evgen Vismovet, stanujoč pri Sv. M. Magd. spodnji št. 371. Mladenec je v zadnjih dneh zapazil, da je zamajkalo par pišček, ki so se pasla na domačem dvorišču; nekoga dne pa se je prepiral, da je kradla piščeta neka mačka, ki se je večkrat priptela na dvorišče. Včeraj popoldne se je tatinski maček zopet pripravil, da napade kolonijo rod. Mladenec, ki je to opazil, je skočil v sobo, vzel nabasano puško ter pohitel na dvorišče, da bi ustrelil žival. Ker je bil maček predeleč, da bi ga mogel pogoditi, je hotel mladenec pre-

skočiti nizek zid. Nesreča je hotela, da je padel; pri tem se je puška sprožila in strel je zadel 5-letnega sosedovega sina Karla Berdon, ki je sedel na dvorišču pred hišo. Vseled poka in prestrašenega vpitja mladeniča, ki je takoj priskočil k dečku ter uvidel žalostne posledice nesreče, so prihiteli ljudje, izmed katerih je nekdo hitel obvestiti o dogodku rešilno postajo. Na lice mesta prihiteli zdravnik je dožgal, da je stanje dečka ubupno; številne šibre so mu predrele prsa ter mu povzročile težke notranje poškodbe. Kljub prizadevanju zdravnika je deček kmalu potem izdihnil.

Orožniki, ki so kmalu po dogodku prispeli na lice mesta, so Vismovetza aretirali ter pa pozneje spremili v zapor v ul. Coroneo, čeprav se je dožgal, da mladenič ni kriv nesreče.

Pozneje se je podala na lice mesta sodna komisija, ki je sestavila zapisnik o dogodku ter dala potem prepeljati truplo nesrečnega otroka v mrtvašnico mestne bolnišnice.

Zrtev nerodnega kolezarja je bil včeraj predpoldne težak Aleksander Podoleš, star 36 let, stanujoč v ul. Tivarnella št. 11. Ko je šel po ulici Mude vecchia, se je neki mladenič zalezel vanj s kolesom s tako silo, da je mož tebeil na tla ter se pri tem hudo poobil po glavi. Uboji mož je dobil prvo pomoč od zdravnika rešilne postaje, nato je bil prepehjan v mestno bolnišnico, kjer so ga sprejeli v kirurški oddelek. Zdraviti se bo moral 3 tedne.

Hud mož. Včeraj popoldne je prišla v mesto bolnišnico 40-letna zasebnica Ana Sbona, stanujoča v ulici Pozzo di Crosada št. 4. ter si dela obvezati precej hudo rano na desni rami. Žena je povedala, da se je predinočnim sprla doma s svojim možem, ker je hotel natepti sina, ki je star 14 let. Deček pa ni nič zakrivil, zato ga je branila pred očetom. Tekom prepira je razjarjeni mož zgrabil kuhinjski nož ter jo zabodel v ramo. Ženska je morala ostati v bolnišnici. Policija išče ranilca, ki je po dogodku zbežal z doma.

Truplo novorojenčka v javnem stranišču. Včeraj zjutraj je neki delavec našel v javnem stranišču v ulici Ottaviano Augusto v papir in čunje zavito truplo novorojenčka moškega spola. Mož je obvestil o zadevi orožnike, ki so poklicali na lice mesta sodno komisijo, ki je dožgal, da je bilo dete mrtvo rojeno. Po izvidu je bilo trupelce prepeljano v mrtvašnico mestne bolnišnice.

Vesti iz Istre

Brezovica. - Smrtna kosa. V četrtek, na dan sv. Reš. Telesa smo spremili k zadnjemu počitku gospodinu Francisku Votovec, hčerko zavedne narodne družine. Pokojnica je morala v prerani grob v najlepši dobi; bilo ji je komaj 24 let. Kako je bila pokojnica priljubljena in spoštovana, je pričal pogreb, katerega se je udeležila velika množica ljudstva, ki je prišla tudi iz bližnjih vasi. Godbeno društvo iz Hrpelja je igralo pokojnici na zadnji poti žalostinke, brezovska mladina pa ji je na grobu zapela »Blagor mu« tako pretresljivo, da so se navzočnim solzele oči.

Počivaj v miru v rodni grudi, draga Franciška. Zapustila si nas, a Tvoj spomin ostane med nami. — Zalujotim starišem, bratom, sestri in sorodnikom iskreno sožalje. — Udeležencem.

Vesti iz Gorliškega

Radikalno ščenje fašizma. Pod tem naslovom prinaša poslanec »Nova doba« uvodni članek, v katerem se nahajajo med drugimi tudi sledeča zanimiva razmišljanja in dragocena priznanja:

»Toda kakor v vsaki stranki, ki jedva izide iz zmag, so se tučni v fašizmu vrinili v osrednje parasiti, ki so se s posebno spretnostjo, zahrbtno himavščino in preratunjenjo zvičajnostjo iz osebnih interesov hlinili za najboljšie fašiste našemu Vodji Mussoliniu, ki jih je tudi v dobri veri sprejel v svoje obližje...

»Izistiti je treba do dna vse parasite, ariviste in sploh vse one, ki izkoriščajo zaupanje fašizma edino v lastno osebno korist.«

Da ne bo nikakih nespornostimljenj, omenjamo takoj, da je gornja razmišljanja in priznanja »Nove dobe« izval umor poslanca Matteottija in da se tičejo onega čiščenja, ki se je pričelo na zločinu v italijanskem fašizmu.

Toda našim čitateljem, ki poznajo vsaj v svojem okolišču od blizu one možakarje, ki se izdajajo za slovenske fašiste in ki tvorijo takozvano slovensko državno stranko, sta vimo vprašanje: niso li gornja razmišljanja in priznanja »Nove dobe« verna slika slovenskega fašizma? S tem vprašanjem nočemo započeti nikake ankete o slovenskem fašizmu, ker nam je odgovor že vnaprej jasan.

Kader slov. fašistovske stranke tvorijo parasiti, ki se s posebno spretnostjo, zahrbtno himavščino in preratunjenjo zvičajnostjo iz osebnih interesov hlinijo za najboljšie fašiste.

V dokaz temu bi zagotavljalo navesti politične življenjepisne poglavarjev stranke iz njihovih gregarjev. Mari ni poglavar slovenskega fašizma v času, ko je bil komunizem na višku svoje moči, sondiral teren za vstop v komunistično stranko, mari niso bili mnogi današnji voditelji slov. fašizma takrat navdušeni komunisti, mari ni bil eden iz današnjih voditeljev v svetovni vojni jugoslovnski dobrovoljec, mari ni eden iz mladih, vročkrvnih voditeljev v Brdih še v letu 1920, ko so bili že Italijani v naših krajih, nabiral dobrovoljce, ki naj bi pregnali Italijane, mari se ne nahajajo v narodni milici že večkrat kaznovani elementi in tihotapci, ki so oblekli črno srajco, da jih akcije pred očesom postavite itd.

To je kader te slovenske »državne« stranke, so to otabni parasiti, ki ne poznajo nikakega sramu, temveč brezobzirno izkoriščajo svoje privilegirano stališče pri današnjem režimu videmske obmejne politike. Za njimi pa capljajo s sklonjeno glavjo in povešenimi očmi oni slabčki, ki so se iz strahu za vsakdanji kruhek, za koncesije in druge take dobrote oblekli v črno srajco.

Te ljudi obeh kategorij ni sprejel Vodja Mussolini v dobri veri v svoje obližje, ker so mu predalec in ker jih sploh ne pozna, drugače bi jih takoj nagnal. Sprejel jih je videmski Vodja - Pisenti, ki se dobro zaveda, s kakimi ljudmi da ima posla, toda potrebni so mu za »blesteče« uspehe njegove obmejne politike.

Da, »Nova doba«! Tudi pri nas je treba izčistiti vse parasite, ariviste in sploh vse one, ki izkoriščajo zaupanje fašizma edino v lastno korist! In ko se bo to zgodilo, takrat ne bo več slovenskega fašizma in tudi ne »Nove dobe«, takrat bo dana možnost za pošten in pravičen sporazum med slovenskim in italijanskim ljudstvom, takrat šele bo napočila slovenskemu ljudstvu v Italiji prava nova doba.

Koncert »Pevskega in glasbenega društva«. V sredo zvečer se je vršil napovedani koncert gorliškega »Pevskega in glasbenega društva«. Ta poslednji koncert v letošnji sezoni je znatno nadkrijeval vse letos prirejene društvene koncerte. Na vsesobno zahtevo je moral zbor ponoviti Vodopivčev »Prstan«, ravnotako je moral tudi tenorist g. Ciril Bratuž, burno pozdravljen od občinstva, ponoviti O. Devov »Mak«. Z obžalovanjem moramo ugotoviti, da je bil obisk koncerta zelo slab, kar je v veliki meri treba pripisati okolišnosti, da se je koncert vršil med tednom. Bilo bi morda mnogo bolje, da »Pevsko in glasbeno društvo« ostane pri stari navadi ter prireja svoje koncerte ob sobotah, ne pa med tednom. Podrobnje poročilo o koncertu prinesemo v eni prihodnjih številkih.

»Splošno slov. žen. društvo v Gorici« je oddalo svojo mladinsko prireditev na 6. julija ob 5. pop. ter vabi uljudno vse prijatelje naše mladine k najboljši udeležbi. Vsem je pač znan blagi namen društva, katerega obstoj in delovanje nista odvisna le od dobre volje delujočih članic, temveč tudi — in to v glavnem — od gmojnega podpiranja s strani najširših krogov, ker: dajte, da damo!

V zadnji seji, katere so se skoraj polnoštevno udeležile vse odbornice ter njih namestnice in odsek za ročna dela, se je sklenilo prirediti septembra ali oktobra meseca razstavo ročnih del. Odbor prosi vse pridne članice, da do tedaj mnogo lepega napravijo in to prepuste za razstavo. Maj tudi me Goričanke pokažemo, da nekaj znamo, da ne zaostajamo za svojimi prababicami, da imamo smisel za ročna dela ter njih pomen v kulturi naroda!

Občno-nadaljevalna šola v Mirni zaključila šolsko leto 1923-24 dne 29. junija 1924. Na praznik sv. Petra in Pavla ob 10. uri predpoldne s slovesno otvoritvijo učne razstave vsesolskih izdelkov, ki bo odprta za občinstvo do 7. ure zvečer.

S to razstavo bo združena tudi izložba ročnih del ljudske šole v Mirni.

Domačinom in okoličanom se priporoča za polnoštevno udeležbo kuratorji in šolsko vodstvo.

Drvarjeva nesreča. Na Črnem vrhu pri Idriji so drvarji spuščali drevesna debela po drči na vzhodje hriba. Ko je 23-letni Ferdinand Ipavec iz Idrije s krampom porival eno deblo nizdol po drči, je tudi sam zdrnil skupaj z debelom po strmini ter drčal tako celih 30 m globoko. Tam sta deblo in Ipavec obstala. Nesreča pa je hotela, da je medtem pridržalo z višine drugo deblo ter pobralo Ipavca s seboj. Tovarši so našli Ipavca na pol mrtvega vsled mnogostevilnih poškodb med kupom z gore spuščenihi hlovdov na vzhodje gore. Prepeljali so ga takoj v gorško bolnico, toda le malo upanja je, da bo okrevale.

Sport

Sportno društvo »Adria«. Kakor je bilo že javljeno, se bo vršila v nedeljo, 29. t. m. 45-kilometrski kolesarski dirka na sledeči progi: Opčine, Sežana, Štorje, Gaberč, Divača, Povir, Sežana, Opčine. Odhod dirkačev točno ob 9. zjutraj. Zbiranje pol ure pred odhodom v gostilni Fabčić na Opčinah.

Darila dirke so: I. velika srebrna pozlačena svetinja, II. velika srebrna, III. mala srebrna,

IV. velika bronasta, V. mala bronasta. Poslovnik dirke priobčimo jutri.

V nedeljo, 29. t. m. se bo vršila na prostoru gosp. Uršiča na Dobrodu pri St. Vidu prijaoljska nogometna tekma med S. K. Nanos iz Vipave in S. K. iz St. Vida pri Vipavi.

DAROV

Povodom pogreba pok. Franciške Votovec iz Brezovice št. 79, darujejo v njen blag spomin brezovški fantje za refekcijo pri Sv. Jakobu L. 32.50. Denar izročen Sol. društvu za refekcijo.

Borzna poročila.

Tuja valuta na tržaškem trgu.

ogrskokrone	0.0250	0.03
avstrijske kron	0.0820	0.0380
čehoslovaške kron	68.80	68.70
dinarji	26.55	26.75
leji	9.75	10.25
marke	—	—
dolarji	23.—	23.12
francoski franki	122.50	123.—
švicarski franki	4.09—	4.12—
angleški funti papirnat	99.95	100.15

Tednju

Adriatica	265
Cosulich	347
Dalmatia	392
Gerolimich	1950
Libera Trieste	638
Lloyd	3090
Lussino	945
Martiniolch	214
Oceanica	181
Tricpovich	474
Ampelea	525
Cement Dalmatia	410
Cement Spalato	411

Mali oglasi

HISNO, ki bi znala kuhati, išče nemška družina. Pojasnila pri slugi v »Evangeljski šoli« v via S. Lazzaro 19, ob 9. uri. 814

ZABNICE, ključavnice, ključi, mizarske klopi, obličji, pile, vijaki, žebli, železna, bakrena in medena žica itd. Skladšče železnin, via Filizi 17. 815

NACRTE IN PRORACUNE za navadne in železo-betonske zgradbe izvrši stavbni tehnik po nizki ceni. Isti prevzame tudi vodstvo ali nadzorovanje grajenja. Ponudbe pod »Tehnik« na upravništvo. 816

2 TOVARNI, 3 prodajalne, 2 lepa vinograde se takoj prodajo. Prevzetje raznih komisij, blaga itd. Pojasnila daje R. Wratschko, Ptuj, Jugoslavija. 817

KRONE srebrne 1.88, goldinarje 5.05, petkonroski komadi 9.85, via Pondares 6, I. desno. 20

BABICA avtorizirana sprejema noseče. Nizke cene. Zdravnik na razpolago. Govori slovensko. Tajnost zaješana. Slavec. Via Giulia 29. 542

KRONE, goldinarje, srebro, plačujemo dosti več kot po objavljenih cenah. Prodajalna dragocenih kovin, via Borsa 2, telefon 12-97. 769

BANCA ADRIATICA

Ustanovljena leta 1905.

Delniška glavica Lit. 15.000.000.— popolnoma vplačana.

Glavni sedež: TRST, Via S. Nicolò 9 (Lastna palača).

Podružnice: ABBAZIA — FIUME — MILANO — ZARA.

Olajšuje vsako trgovsko operacijo z Jugoslavijo

Jamči italijanske kredite Jugoslaviji in jugoslovnske kredite

v Italiji ter ekskomptira tozadevne akcepte.

Otvorja akreditivne za nakup blaga. Inkasira efekte in račune. Kupuje in prodaja dinarje in druge valute. Izvršuje nakazila v dinarjih na vseh trgih Jugoslavije.

Sprejema vlogo v dinarjih ter jih obrestuje najbolje po dogovoru.

PODLISTEK

W. Collins:

BREZ IMENA

Roman.

Toda morate mi oprostiti, če se ne strinjam z Vašim mnenjem o Magdaleni. V naši zapuščenosti priznavam važnost Vaše skrbni za naju in zatrujem Vam, da me zelo vznemirja dejstvo, da se v tem mnenju ne strinjam z Vami. Magdalena je čudna, nerazumljiva za vsakega, ki jo pozna. Razumem, da Vas je proti svoji volji napejala k napačnemu mišljenju in da se Vam je pokazala od slabe strani. Vendar pa ste si napačno razlagali njene besede od pretekle srede glede moža, ki nas je uničil. Če bi poznali njen plemeniti značaj, ne bi se tudili zaradi njenega trdovratnega vztrajanja pri tem prepričanju. Na besede gospoda Clarea ne dam nič, ker on ničesar ne verjame. Toda Vaše besede imajo veliko vrednost zame in ker vem, kako ste dobri z nami, me boli, ko vidim, da bi utegnili Magdaleno krivično soditi.

Ko sem si s tem srce olajšala, prihajam k pravemu predmetu svojega pisma. Za slušaj, da nas ne bi mogli danes posetiti, sem Vam obljubila, da Vam popitsem vse, kar se je zgodilo po naši ločitvi. Dan je žel mirno, se da bi Vas videli in tako sem tu, da izpolnim svojo obljubo.

Trije ženski posli, med njimi celo naša sobarica, s katero smo bili vedno tako dobri, so takoj po Vašem odhodu odšli, kakor bi se ne bilo nič zgodilo. Kuharica, kakor je bila sitna, se je popolnoma drugače vedla, a Tomaž, ki je služil do sedaj samo pri nas, je tako hvalno govoril o našem očetu in nas prosil, da nam sme dalje služiti, dokler mu pridejo

majhni prihranki, da sem mu prirčno stisnila roko. Upam, da bo našel dobrega gospodarja in dobro mesto.

Dolgi, tihi, deževni večer je potekel zelo mučno. Mislim, da bi nam bilo zimsko vreme manj mučno: zastirta okna, svetle luči, prijetni ogenj v kamini deluje vse prijetneje na razpoloženje. Samo pet nas je bilo v celi hiši, kjer nas je bilo večih tako mnogo. Ne morem Vam popisati, kako žalostno je padala siva dnevna svetloba okoli sedme ure v samotne sobe. Priprave za odhod, ki se nam je spetohka zdel tako strašen, so bile prava dobrota za nas, ker so nas odvračale od žalostnih misli. Najprej je začela spravljati vsaka v svoji sobi, toda v osamljenosti je bilo to delo neznoano. Prinesle smo svoje stvari dol, jih razpoložile po veliki jedilni mizi in skupno spravljale. Prav gotovo je, da nismo ničesar vzeli, kar ni bila naša osebna last.

V dokaz za mojo trditve, da se Vam Magdalena ni pokazala v svojem pravem značaju, naj Vam omenim sledeči dogodek. Ko smo pospravili obleke, spominke, knjige in muzikalije, smo izbirale pisma, ki so bila raztresena po mizi. Pri tem sem našla vizitko nekega igralca, ki je vodil nekoč neko domačo predstavo, pri kateri je tudi Magdalena igrala. Zgodilo ji je svoj naslov, da bi ga priporočala od podobnih prilikah. Pač razumete, kakšno majhno vrednost more imeti ta list v našem sedanjem položaju. Zato sem ga vrila na tla, Magdalena pa ga je dvignila in rekla, da ne bi hotela za nobeno ceno, da se ta ničevredna stvar uniči. Skoraj se je pričkala z menoj, ker sem vrila papir na tla in nato še z gospodini Garth, ko jo je ta vprašala, čemu ji bo. Ali je treba boljše dokaza, da jo je naša nesreča, ki je pa njo še bolj zadel, nekoliko zmedla.

TRGOVSKA pomočnica, večja v vseh strokah trgovine, pridna in poštena, išče službe. Naslov pri upravništvu.

POROČNA SOBA, vzmeti, žimnice, vse novo, prodam za L. 1200. Scalinata 10. 812

MIRNO SPI, kdor kupi mladega psa volka od Kerda Volčjadraga. 813

DAROV ZA BIRMO

Velika izbira. Cene nizke.

Zlatarna ALBERT POVH

Trst, Via Mazzini št. 46 25

AMP Affineria Metalli Preziosi družba z om. j. (26)

Trst - Via Arslisi 9 - Trst

Izvršuje preizkušnje vsake vrste. Posebno ugodni pogoji za pregledovanje mleka.

Zaloga domačih vin.

Vipavsko, istrski refošk in kraški teran. Ne debelo in za družine Via Cunicoli 8, na drobno in za družine Via Giuliani 32. Telefon 27-66.

Priporoča se lastnik FR. ŠTRANCAR.

Vozni red železnic.

JUŽNI KOLODVOR

Trst, Tržič, Cervinjan, Benetke.

Odhodi: 0.25, 5.20, 6.05, 8.30, 10.—, 14.20, 15.15, 18.—, 19.30.

Dohodi: 0.25, 5.30, 8.10, 9.55, 13.20, 15.15, 18.45, 19.15, 23.07.

Trst, Gorica, Kormin, Videm.

Odhodi: 5.35, 6.25, 8.30, 13.30, 17.15, 19.45. Dohodi: 7.45, 10.40, 12.30, 16.17, 19.15, 22.47. Trst, Divača, Sv. Peter, Postojna, Dunaj. Odhodi: 0.05, 5.01, 6.50, 9.25, 11.05, 13.50, 16.45, 19.15.

Dohodi: 4.10, 7.05, 9.40, 12.10, 16.52, 18.30, 20.12, 21.20, 23.45.

DRŽAVNI KOLODVOR.

Trst, Buje, Poreč.

Odhodi: 5.05, 9.—, 14.—, 18.30. Dohodi: 7.50, 12.15, 17.55, 21.20.

Trst, Gorica, Podbrdo.

Odhodi: 5.30, 6.10, 11.—, 17.55, 18.50. Dohodi: 7.40, 11.25, 15.45, 21.10, 23.45.

Trst, Hrpelje, Pulj.

Odhodi: 5.20, 12.40, 18.20. Dohodi: 7.30, 10.05, 15.30, 21.—.